

1. Obiekt

SPICHLERZ TZW. "FEIERSTEINA"

2. Czas powstania

k. XVI w.

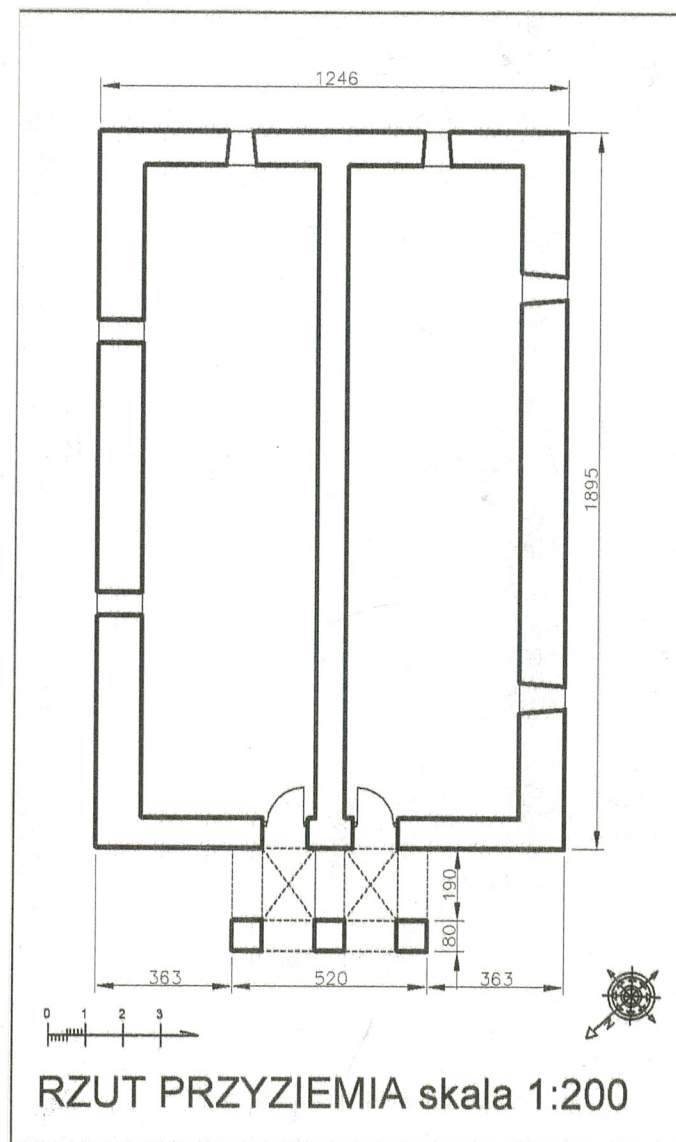
3. Miejscowość

KAZIMIERZ DOLNY

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja



skala 1:10000



4. Adres

ul. Puławska 60 d. 40

nr hipoteczny

[REDACTED]

lub. ewid. gruntów **358**

5. Przynależność administracyjna

lubelskie

województwo

Kazimierz Dolny

gmina

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Kazimierz Dolny

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo **lubelskie**

puławski

powiat

8. Właściciel i jego adres

**Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu
Dolnym, ul. Podzamcze 12**

9. Użytkownik i jego adres

nieużytkowany

10. Rejestr zabytków

A/827

14.10.1981

Nr

data

Spichlerz wzniesiony w miejsce uprzedniego drewnianego "Robakowego" przez Krzysztofa Przybyłę w 1615 r., być może przy udziale muratora Stanisława Mysłowskiego, w stylu zwanym renesansem lubelskim. W ręku Przybyłów spichlerz pozostawał do k. XVII w., po czym w posiadaniu Michała Józefa Mniszcha; po nim od 1772 r. Pauliny z Mniszchów Jabłonowskiej, która w 1827 r. sprzedała go Adamowi Jaraczewskiemu. W 1838 r. sprzedany Majerowi Wulfowi Feiersteinowi, który w tymże roku wbudował dodatkową kondygnację w wysokości dachu, ze zmianami w szczycie i loggi oraz dodaniem zewnętrznych drewnianych schodów przy elewacji frontowej (w tej formie spichlerz uwidoczony na XIX-wiecznej ikonografii). Spichlerz wykorzystywany jako garbarnia - był w posiadaniu rodziny Feiersteinów do 1939 r., po eksterminacji jako mienie opuszczone przeszedł na Skarb Państwa. Użytkowany na magazyn i punkt skupu przez Rej. Spółdzielnię Ogrodniczą w Nałęczowie "Ogrodnik". Od 1984 r. stanowi własność Muzeum Nadwiślańskiego z przeznaczeniem na rozszerzenie Muzeum Przyrodniczego.

Sytuacja: Spichlerz usytuowany na tzw. Przedmieściu Bochotnickim, Dolnym lub Gdańskim, w południowej pierzei ul. Puławskiej, frontem zwrócony ku ulicy (i Wiśle) wolnostojący, sąsiaduje z drugim spichlerzem Przybyłowskim tzw. Wysokim (lub Ulanowskiego). W bezpośrednim otoczeniu spichlerza zielona działka wygradzona od ulicy płotem sztachetowym na obetonowanej podmurówce, od tyłu działka przechodzi w zadrzewiony stok wzgórza, od tej strony siatka metalowa na słupkach. Wjazd na działkę od frontu dwuskrzydłową metalową bramą.

Materiał i konstrukcja: budowla z miejscowego kamienia wapiennego, tzw. opoki, jedynie w podbiciu fundamentów cegła ceramiczna, zewnętrzne tynki wapienne, wnętrza nie tynkowane. Nad nowszymi piwnicami strop ogniotrwały, na wyższych kondygnacjach nowsze stropy belkowe (jeszcze bez podłóg), więźba z belek tartych stolcowa, otwory wejściowe odcinkowe, zamknięte drzwiami spągowymi obitymi blachą, okienka małe prostokątne i szczelinowe ze stolarką drewnianą, okna krosnowe. Rzut: rzut budowli prostokątny, dwukomorowy, z przybudówką komunikacyjną na osi elewacji frontowej.

Bryła: spichlerz jest dwukondygnacyjny, ostatnio podpiwniczony przy podbijaniu fundamentów, kryty dachem dwuspadowym z murowanymi szczytami. Przybudówka wejściowa, sięgająca podstawy szczytu w fasadzie, kryta jest pulpitem.

Elewacje: fasada 4-osiowa, bez podziałów, zwieńczona trójkątnym szczytem, przesłonięta na szerokość dwóch osi środkowych przybudówką z której na obu kondygnacjach po 2 otwory wejściowe do wnętrza. Okna w fasadzie małe, kwadratowe w sgraffitowych obramieniach z boni, także dekoracja naroży (po zdjęciu skarp). Szczyt wydzielony i rozczłonkowany gzymsami na 3 kondygnacje, ozdobiony po bokach spływami wolutowymi i sterczynekami obeliskowymi. W środkowej kondygnacji plakietka z nieczytelną obecnie datą (1838 - data przebudowy przez Feiersteinów). Elewacja tylna 2-osiowa, bez podziałów i otworów drzwiowych, okna jak na fasadzie, bez obramień, szczyt gładki, przepruty okienkami strychowymi bez obramień. Elewacje boczne bez podziałów, z okienkami szczelinowymi: na parterze po 2, na I p. 6 w elewacji zachodniej.

Wnętrze: podzielone jest ścianą wzdłużną na duże komory nie komunikujące się ze sobą (dawniej z 3 okienkami szczelinowymi w każdej kondygnacji, obecnie zlikwidowane, w projekcie adaptacyjnym przewidziane przebicie przejść na poziomie piwnic i parteru). Komunikacja odbywa się za pomocą otworów w przybudówce, w przyszłości także ma nastąpić wbudowanie drewnianych schodów w narożu płn.-wschodnim. Nad kondygnacją I p. wspólna przestrzeń poddasza, z otwartą więźbą dachową. Przybudówka posiada w przyziemiu podcień otwarty dwoma półkolistymi arkadami od frontu i dwoma szerszymi nieco arkadami na boki. Arkady bez obramień architektonicznych. W podcieniu sklepienie kolebkowe z krzyżującymi się lunetami, posadzka z płytek chodnikowych, w ścianie południowej 2 wejścia do komór spichlerza. Elewacje przybudówki bez podziałów, na I p. dwa okienka kwadratowe od frontu i dwa także w ściankach bocznych. Okienka w obramieniach z boni wykonanych w sgraffito, także dekoracja na narożach przybudówki. Jej pulpitemowy daszek posiada murowane półszczytiki po bokach, ozdobione spływami wolutowymi i parą sterczynek. Wyposażenia brak.

Instalacje: obiekt posiada wykonane przyłącza wod.-kan., elektryczne, gazowe ale instalacji wewnętrznych brak.

14. Kubatura

2300 m3

15. Powierzchnia użytkowa

550 m2

16. Przeznaczenie pierwotne

magazynowe - spichlerz zbożowy

17. Użytkowanie obecne

nieużytkowany

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.)

Po II wojnie obiekt opuszczony, generalny remont 1947-9 z rewaloryzacją w zakresie dachu i szczytu wg projektu arch. K. Sicińskiego. W 1976 r. inwentaryzacja konserwatorska 1:50, wyk. W. Koziejowski oraz badania architekt. wyk. tenże i T. Michalak. W 1976 r. PT remontu z elementami rekonstrukcji wg wyników badań (dekoracja fasady, usunięcie skarp z 1906 i 1947 r.) - wyk. arch. arch. W. Libidziński. Całość dokumentacji w posiad. Muzeum Nadwiślańskiego. Prace remontowe 1989-94 z pełną rekonstrukcją dekoracji zewnętrznej, wnętrza w stanie surowym.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Stan obiektu pogarszający się: z zawilgoceniami i ubytkami tynku, zwłaszcza w przyziemiu.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Wymagana modernizacja wnętrza umożliwiająca użytkowanie obiektu wyremontowanego z przeznaczeniem na rozszerzenie Muzeum Przyrodniczego.

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

Ikonografia: E. Andriolli ?w:/ Kłosy 1880 nr 788. Fotografie: Nasz Kraj 1906, I, z. 7-8 i Juliusz Klos 1916 - neg. IS PAN Nr 5266-7. Opis spichlerza z 1857 r. w: Archiwum Państw. w Lublinie, Księgi magistratu m. Kazimierza, sygn. 79 nlb. Stara księga hip. Nr 19 w Sądzie Rej. w Puławach.

22. Bibliografia

T. Michalak i W. Koziejowski, Badania architekt. spichlerza Feiersteina w Kazimierzku Dolnym, mps. PKZ o/Lublin 1975 w posiad. Muzeum Nadwiślańskiego. Jadwiga Teodowicz-Czerepińska, Rozpoznanie historyczne tzw. spichlerza Feiersteina w Kazimierzku Dolnym, mps. PKZ o/Lublin 1985 w posiad. Muzeum Nadwiślańskiego.

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst **mgr Jadwiga Teodorowicz - Czerepińska, 15.09.2003**
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki **mgr Jadwiga Teodorowicz - Czerepińska, 15.09.2003**
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. **mgr Jacek Studziński, 15.09.2003**
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów **WO SOZ w Lublinie**

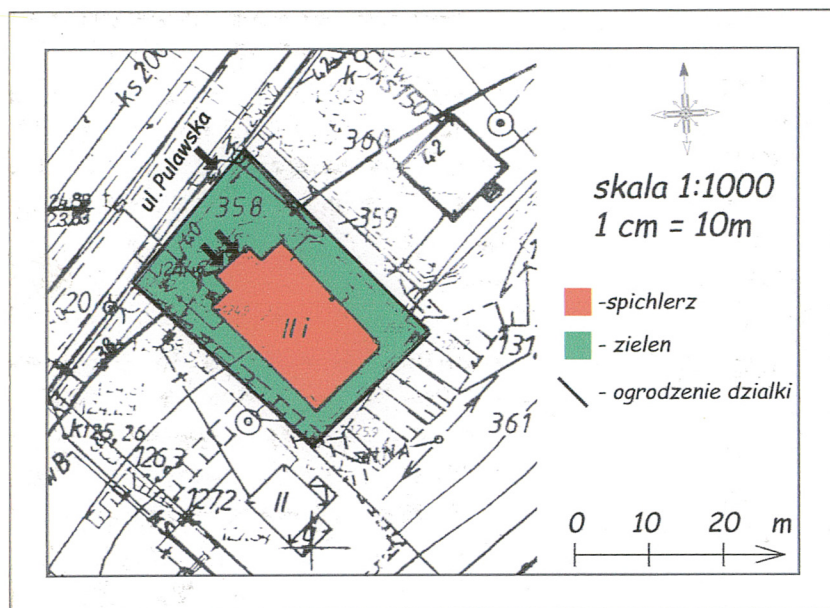
KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

WKŁADKA SŁ. 1

1. Miejscowość: KAZIMIERZ DOLNY	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina Kazimierz Dolny	SPICHLERZ TZW. „FEIERSTEINA”	sytuacja, 2 zdjęcia
3. Województwo lubelskie		



elewacja boczna



podcień

mgr Jadwiga Teodorowicz - Czerepińska, 15.09.2003

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)Miejsce przechowywania negatywów: **WO SOZ w Lublinie**.....



elewacja frontowa



szczyt w elewacji frontowej



szczyt w elewacji bocznej